

INTERVJU - LJUDI SA SELA NE SMEJU DA BUDU GRAĐANI DRUGOG REDA: Milan Krkobabić, Ministar za brigu o selu

Dušan Stojaković
30. 04. 2023. u 11:30

ČESTO ističem da bez sela - nema Srbije. I to nije fraza. Sela su veoma važna ne samo kao sirovinska baza i mesto gde se proizvodi hrana već i za očuvanje teritorijalnog integriteta naše države. Očuvanjem sela rešavamo strateška ekonomska, demografska, ali i vojnobezbednosna pitanja izuzetno značajna za opstanak Srbije.

Foto Tanjug

To u intervjuu za "Novosti" poručuje Milan Krkobabić, ministar za brigu o selu, koji tvrdi da u saradnji sa drugim resorima sprovodi više programa čiji je cilj da se u selima stvore uslovi za život koji će biti približni ili isti kao u gradovima. On je kategoričan - ljudi na selu ne smeju biti građani drugog reda!

To je ambiciozan plan. Kakvi su dosadašnji rezultati?

- Nesumnjivo, najveće interesovanje izazvao je program dodele sredstava za kupovinu seoskih kuća sa okućnicom. Ali za đake-pešake i starije ljude koji su morali po kiši ili jakom suncu da pešače do škole, lekara ili opštinskog centra veoma značajno je što smo dodelili sredstva za kupovinu 35 minibusu za besplatan prevoz stanovništva, uglavnom lokalnim samoupravama koje pripadaju devastiranim područjima, četvrtoj i trećoj grupi razvijenosti... Zatim, manifestacijom "Miholjski susreti sela", koja ima kulturne, sportske i sadržaje očuvanja zavičajne tradicije, u sela Srbije vratili smo sabornost i druženje. Za dve godine na tim okupljanjima je bilo oko 250.000 učesnika i posetilaca.

Koliko ste kuća podelili mladim bračnim parovima i koliko se ukupno ljudi vratilo u ruralna područja?

- Za dve nepune godine dodeljena je 1.631 kuća sa okućnicom u 570 sela. Time je država Srbija obezbedila "krov nad glavom" za 5.000 ljudi koji imaju 2.250 dece. Kuće je na dar od države Srbije dobilo 1.200 porodica, 200 mladih poljoprivrednika i 231 samohrani roditelj. Iz grada u selo je prešlo oko 20 odsto novih stanara seoskih kuća. Izuzetno raduje činjenica da je reč o ljudima mlađim od 30 godina, čiji je glavni motiv - osamostaljivanje. Mladi ljudi jasno poručuju da se zemlja brani naseljavanjem praznih kuća i rađanjem dece!

Za koje krajeve Srbije vlada najviše interesovanja i da li ravnomerno naseljavate sve delove?

- Najviše kuća - čak 110 dodeljeno je u Bačkoj Palanci, zatim u Somboru 93... Selo sa najviše dodeljenih kuća je Bačko Petrovo Selo - čak 55! Na jugu najviše u: Knjaževcu, Aleksincu, Pirotu, Dimitrovgradu, Leskovcu, po jedna je useljena u Medveđi i Bujanovcu.

Ravnomerni regionalni razvoj nam je strateški cilj i sa nestrpljenjem i umerenim optimizmom očekujem veću zainteresovanost za kuće na jugu Srbije, posebno u blizini administrativne granice sa našom južnom pokrajinom Kosovom i Metohijom. Moj konkretan predlog je da stručnjacima - lekarima, veterinarima, tehnolozima, agronomima, koji nedostaju Kuršumliji, Crnoj Travi, Medveđi, Trgovištu itd., ponudimo dva i čak tri puta veće plate!

Foto Tanjug

Da li će biti dovoljno novca za sve koji konkurišu za kuću na selu?

- Interesovanje je u porastu. Već sada imamo u obradi više od 250 novih zahteva. Što se novca tiče: koliko god bude zahteva - toliko će biti novca. Podsećam, to je stav predsednika Srbije Aleksandra Vučića, čiju snažnu podršku imamo i u realizaciji drugih programa ministarstva.

Je li procedura za dodelu kuća pojednostavljena?

- Procedura je od početka veoma jednostavna: mlađi ste od 45 godina, najmanje tri godine državljanin Srbije, nemate kuću ili stan, pronađete kuću koja ima struju, vodu... dogovorite se sa vlasnikom o ceni koja ne sme da bude veća od 1,2 miliona dinara, pozovete lokalnu samoupravu da proceni vrednost kuće i - kompletirana dokumenta pošaljete Ministarstvu za brigu o selu. Nema rangiranja. Svi koji ispune uslove - dobijaju kuću! Sve druge poslove - zaključivanje ugovora, plaćanje itd., radite u saradnji s lokalnom samoupravom.

Osim kuća, dodeljujete po 10.000 evra za pokretanje biznisa na selu?

- Još ne dodeljujemo. Upravo radimo na definisanju Programa za dodelu do 10.000 evra za pokretanje privrednih aktivnosti u selima. Očekujem da taj javni konkurs bude raspisan u drugoj polovini godine. Odobravaćemo bespovratna sredstva mladima za pokretanje svih onih privrednih aktivnosti koje su neophodne za normalno funkcionisanje jednog sela: prodavnice, apoteke, zanatske radnje, stari i novi zanati u funkciji razvoja seoskog turizma...

Obećali ste da na konkursima mogu da učestvuju i naši građani sa Kosova i Metohije. Da li tamošnja administracija pravi probleme?

- Svi naši programi odnose se i na naše građane koji žive na teritoriji Kosova i Metohije. Iskustva potvrđuju da prethodnih godina nije bilo nerešivih problema prilikom dodele sredstava zadrugama u Gračanici, Gnjilanu i Zubinom Potoku. Kao i do sada, radićemo u saradnji i uz pomoć Kancelarije za KiM. Planiram da uskoro posetim Kosovo i Metohiju i utvrdim šta je našim građanima tamo neophodno. Cilj nam je da sela sa našim življem na KiM ne ostanu

prazna. Da ljudi zaborave na seobe. A to ćemo postići ako pružimo konkretnu podršku: Kupovinom praznih seoskih kuća sa okućnicom, dodelom sredstava starim i novoformiranim zadrugama, dodelom bespovratnih sredstava za pokretanje privrednih aktivnosti u okviru domaćinstava, rešavanjem pitanja mobilnosti dodelom minibusa, renoviranjem domova kulture i stvaranjem multifunkcionalnih objekata... Razmišljamo da za naše sugrađane na KiM povećamo iznos za kupovinu seoskih kuća sa okućnicom tako da prate realne cene na tržištu nekretnina.

Uvođenje seoskih opština

KLJUČNO je da mladi u selima mogu da dogovaraju, planiraju i odlučuju samostalno - uz finansijsku podršku državne kase. Tamo gde toga ima - oni će ostajati, jer će odlučivati da li će graditi put, vodovod, kanalizaciju, obdanište, školu ili uspostaviti internet mrežu. Reč je o partnerstvu urbanog i ruralnog, zasnovanog na zakonu, u skladu sa Lajpciškom poveljom. To je ta naša veza sa Evropom. U skladu sa svim tim, zalažem se za novu teritorijalnu organizaciju Srbije i uvođenje seoske opštine - naveo je ministar Krkobabić.

Foto Tanjug

I dalje ćemo jačati zadrugarstvo

A PROJEKAT oživljavanja zadrugarstva "500 zadruga u 500 sela" izazvao je interesovanje.

- Udruživanje je imperativ opstanka naših poljoprivrednika. Pre svega zbog malog i usitnjenog poseda, čiji je prosek u Srbiji 5,4 hektara. Kapitalno je što smo uspeali da vratimo poverenje u zadruga i udruživanje. Do 2017. gasilo se i po 100 zadruga godišnje. A danas s ponosom možemo da saopštimo podatak da je u Srbiji više od 1.100 novoosnovanih zadruga. Nikli su novi vinogradi, voćnjaci, povrtnjaci, mlekare, sušare, imamo nove zapate stada ovaca, koza, steonih junica... I ove godine ćemo nastaviti taj program, koji je do sada obezbedio egzistenciju za više desetina hiljada ljudi.

TAGOVI

Srpska sela

Milan Krkobabić

Ministar za brigu o selu
